

POSUDEK OPONENTA NA DIPLOMOVOU PRÁCI (DP)

Jméno a příjmení autora diplomové práce: Aneta Binderová

Název diplomové práce: **Závislá práce a pracovněprávní vztahy**

Konzultant diplomové práce: doc. JUDr. Jarmila Pavlátová, CSc.

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originality vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly 6 %.

	Hodnotící kritérium:	Splňuje:	Splňuje částečně:	Nesplňuje:
1.	Vhodnost struktury DP ve vztahu k zvolenému tématu a soulad zadání DP s jejím obsahem:			Nesplňuje

Zdůvodnění:

Struktura předložené diplomové práce splňuje podmínku přímé souvislosti se zvoleným tématem pouze částečně. Diplomová práce je, včetně části úvodní a závěrečné, proporcionálně rozčleněna do 6 kapitol, dále vnitřně diferencovaných.

Úvod diplomové práce je věnován stručnému vymezení aktuálnosti tématu ve vztahu k posledním legislativním změnám. Cíle diplomové práce jsou pak uvedeny v odstavcích následujících a jsou zaměřeny obecně na definiční vymezení závislé a nelegální práce, jakož i pracovněprávních vztahů.

V kapitole první autorka přesně určuje základní pojmy: pracovní právo a jeho postavení v systémových souvislostech, závislá práce a její výkon.

Druhá kapitola se koncentruje na pracovněprávní vztahy v kontextu vztahů občanskoprávních. Kapitola obsahuje úvodní exkurz do historie pracovního práva do roku 1965 a pojednání o odlišnostech pracovněprávních a občanskoprávních vztahů v souvislostech omezení smluvní svobody a obsahových náležitostech smluvních vztahů.

Poměrně rozsáhlá kapitola třetí (26 stran textu) pojednává o druzích pracovněprávních vztahů. Jakkoli téma diplomové práce s pracovněprávními vztahy souvisí, měl by se její obsah koncentrovat na určitou skupinu těchto vztahů v korelaci s projevy a formami nelegální práce a nikoliv na individuální či kolektivní pracovněprávní vztahy, jejich subjekty, či dokonce formy (viz kapitola 3.3. - obšírné pojednání o kolektivních pracovněprávních vztazích, které bezprostřední souvislost s výkonem nelegální práce nemají).

Kapitola čtvrtá se nazývá Švarcsystém a jiné formy nelegální práce. V obsahu je však pojednáno výhradně o jediné formě výkonu nelegální práce a to o Švarcsystému (tedy o zastřených pracovních poměrech). Další formy jako je bezesmluvní práce či nelegální práce cizinců v obsahu uvedeny nejsou. Vzhledem k existujícímu množství knižních i časopiseckých pramenů se jedná o výklad velice stručný, jež zahrnuje pojem nelegální práce, rizika jejího výkonu, kontrolní mechanismy a související sankce.

Následující kapitola pátá se zabývá pracovní právními vztahy v historické komparaci. Autorka znovu uvádí historická data, která se částečně překrývají s obsahem kapitoly druhé (podkapitola 2.1.1.).

Následně vyúsťuje obsah diplomové práce do úvah de lege ferenda v kapitole šesté, kde se diplomantka zamýšlí nad významem ochrany zaměstnance před nevýhodami výkonu činnosti formou nelegální práce a možnostmi státní regulace v daňové oblasti.

Závěr diplomové práce pojala diplomantka jako stručné shrnutí aktuální právní úpravy závislé a nelegální práce včetně prezentace svých názorů na efekt současné právní regulace výkonu závislé práce mimo pracovní právní vztahy.

Cizojazyčné resumé je uvedeno v anglickém jazyce, jedná se o doslovný překlad textu závěru diplomové práce.

2.	Přiměřenost použité metody zpracování:		Splňuje částečně	
-----------	--	--	-------------------------	--

Zdůvodnění:

Z nekonzistentní struktury diplomové práce vyplývá, že použité metody se váží k jednotlivým kapitolám nikoliv k diplomové práci jako celku, neboť struktura práce se k tématu váže pouze částečně. Jednou z metod v této práci použitých je analýza jako myšlenkové rozčleňování zkoumané problematiky na jednotlivé, jednodušší části, v předpokládané snaze o stanovení podstatných znaků. Lze předpokládat, že cílem analýzy bylo poznat části jako prvky složitějšího celku.

Diplomantka pak fakta získaná analýzou odborné literatury posoudila a vytvořila z nich v závěrečné kapitole za použití metody dedukce svůj vlastní názor.

V kapitole druhé a páté je rovněž použita metoda horizontální (časové) komparace.

Použité metody splňují požadavek přiměřenosti pouze částečně, neboť se neváží ke kompaktnímu celku, kterým by diplomová práce ve vztahu k tématu měla být. O určité problematice je sice v práci pojednáno, ale není uveden účel ani důvod těchto pojednání ve vztahu k tématu diplomové práce.

FAKULTA PRÁVNICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI
Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

3.	Orientace v právní úpravě a úroveň práce s ní	splňuje		
<p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>V seznamu použitých pramenů jsou uvedeny právní předpisy s tématem související, jakož i mezinárodní dokumenty: Směrnice Rady 1999/70/ES o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou (s. 47), Směrnice EP a Rady 2009/38/ES o zřízení evropské rady zaměstnanců (s. 49) a Úmluva mezinárodní organizace práce č. 29. Diplomantka se v uvedené právní úpravě orientuje, v práci jsou právní předpisy použity vhodným způsobem.</p>				
5.	Práce s právními prameny a judikaturou:		částečně splňuje	
<p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>V obsahu práce je právní úprava uváděna přímo s odkazem na současnou právní realitu, porovnávána ve smyslu časové komparace jednotlivých pracovních kodexů a rovněž citována jako opora stanovisek v obsahu uvedených. Popis právní reality vyjádřený právními normami se zaměřuje zejména na ustanovení občanského zákoníku, zákoníku práce (ve znění některých změn) a zákona o zaměstnanosti. Další právní předpisy jsou uváděny v souvislosti s obsahem jednotlivých kapitol jako např. zákon o kolektivním vyjednávání v podkapitole pojednávající o kolektivních pracovněprávních vztazích, či zákon o inspekci práce nebo správní řád, uvedené v podkapitolách vztahujících se ke kontrolní činnosti inspektorátu práce a sankčního řízení. Diplomantka čerpala rovněž z důvodových zpráv k novelám zákoníku práce. V práci postrádám jeden významný zdroj a to pokyn Ministerstva financí České republiky D-285 k aplikaci § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a vymezení tzv. závislé činnosti č. 53/79983/2005-532. Do seznamu literatury bych rovněž doplnila některý ze zdrojů k zákonu o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.</p> <p>V kapitole 2.1.3. je uveden Nález ÚS ze dne 12. 3. 2008 s vícestránkovým rozbohem obsahu tohoto judikátu o otázce vzájemného působení zákoníku práce a občanského zákoníku. Soudní rozhodnutí na podporu tvrzených stanovisek jsou uvedena zejména v kapitole čtvrté a to judikáty Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu a Vrchního soudu v Praze. V práci jsou ve věcné souvislosti uvedeny rovněž dva rozsudky Evropského soudního dvora.</p> <p>Opět v souvislosti se skutečností jak málo se obsah práce věnuje tématu lze práci s právními prameny a judikaturou hodnotit jako splněnou pouze z části.</p>				

FAKULTA PRÁVNICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI
Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

6.	Využití domácí a zahraniční literatury a práce s ní:		splňuje částečně	
-----------	--	--	-----------------------------	--

Zdůvodnění:

Závislá a nelegální práce jsou témata publikována v řadě knižních i časopiseckých zdrojů, zejména v posledním desetiletí. Diplomantka čerpala zvláště z devíti knižních pramenů a to především z aktuálních verzí učebnic pracovního práva autorského kolektivu M. Běliny a publikace autorského kolektivu M. Galvase, tři komentářů k zákoníku práce, komentovaného občanského a trestního zákoníku a právního slovníku. Rozsah knižních pramenů, je pouze minimálním zdrojem pro účel a stupeň diplomové práce jako práce odborné a rovněž tak pro zpracování zvoleného tématu v uvedeném rozsahu. Použité zdroje jsou bezesporu významné a s ohledem na cíl práce výkladově a aplikačně frekventované. Autorka však nečerpá z knižních pramenů přiměřeným způsobem příčně obsahem celé diplomové práce. 46 citací z celkových 109 (42%) vychází z jednoho pramene a to publikace Pracovní právo autorského kolektivu M. Běliny. Dalších 21 citací (19%) vychází z komentáře k zákoníku práce rovněž autorského kolektivu M. Běliny. Převážná část diplomové práce tedy vychází zejména ze dvou literárních zdrojů. Pro doplnění bych mohla doporučit např. publikaci Aktuální průvodce nelegálního zaměstnávání pro podnikatele (autor Radek Kapoun, 2012).

Kromě literatury knižní bylo v této diplomové práci rovněž využito pět odborných časopiseckých článků. Poznatky čerpané z tohoto zdroje jsou do obsahu práce způsobem, zpravidla upřesňujícím či podporujícím výklad právní úpravy.

Vzhledem ke skutečnosti, že obsahem práce je česká právní úprava, není v pramenech uveden žádný zdroj literatury zahraniční. Autorka je s použitou literaturou obeznámena a odkazy na literaturu jsou aplikovány přiměřenou formou.

7.	Formální náležitosti DP (jazyková úroveň zpracování, odborná kvalita, členění a formální úprava textu, správnost citací, bibliografických odkazů v textu, seznam použité literatury, rozsah):		splňuje	
-----------	---	--	----------------	--

Zdůvodnění:

Jazyková úroveň zpracování, jakož i odborná kvalita či členění a formální úprava textu splňují požadavky ukládané příslušnými normami tomuto typu odborné práce. Vyjadřování je korektní bez jazykových chyb a nepřesností. Rovněž odpovídající je i stylistická úroveň. Přípomínky nemám ke způsobu poznámkového aparátu a seznamu použité literatury. Všechny převzaté zdroje jsou citovány.

FAKULTA PRÁVNICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI
Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

Diplomová práce rovněž splňuje podmínky rozsahu stanoveného pro tento typ studentské závěrečné práce.

8.	Hodnocení závěrů a přínosnosti práce			nesplňuje
-----------	--------------------------------------	--	--	------------------

Zdůvodnění:

Diplomová práce je zpracována deskriptivním způsobem bez osobního přínosu autorky. Rozsah vlastní problematiky Švarcsystému (5 stran textu) je v poměru k celkovému rozsahu diplomové práce 73 stran bez cizojazyčného resumé) minimální (6%). Úvahy de lege ferenda jsou obecného charakteru opět bez osobního přínosu diplomanty. Obecné cíle stanovené v úvodu práce jako definiční vymezení závislé a nelegální práce, jakož i pracovněprávních vztahů byly zčásti splněny pouze ve vymezení pracovněprávních vztahů, nikoli však ve vztahu k tématu práce.

9.	Otázky položené k obhajobě:			
-----------	-----------------------------	--	--	--

- a) Jaké druhy sankcí lze uložit podnikateli – fyzické osobě, u něhož je prokázáno, že umožnil výkon skryté práce OSVČ na základě živnostenského oprávnění mimo pracovněprávní vztah?
- b) Jaké jsou nejčastější znaky a okolnosti charakterizující vztah závislé činnosti, uvedené v pokynu MF č. D285 vydaném Ministerstvem financí?

Závěr:

Předloženou DP k obhajobě:	doporučuji
Navrhuji klasifikaci DP:	dobře

V Plzni, dne 24. dubna 2013

JUDr. et PaedDr. Jana Lindová

